

آسمان پرستارہ

نرم افزاری آموزشی برای تدریس جایگاه زمین در فضا

الله میری

دبيرزمين‌شناسي منطقه ۸ شهر تهران

چکیده

بی‌شک نرم‌افزار Starry night (آسمان پرستاره) یکی از بهترین نرم‌افزارهای ارائه شده در موضوع آسمان شب و نجوم است. این نرم‌افزار که شاید بتوان آن را رایج‌ترین و معروف‌ترین نرم‌افزار نجومی در ایران دانست، هوداران بسیار دارد که این امر به دلیل قابلیت‌های بسیار بالای این نرم‌افزار است. از ویژگی‌های اصلی مجموعه نرم‌افزارهای Starry night که در تمام نسخه‌ها یک امتیاز ویژه به حساب می‌آید این است که علاوه بر تصویر صور فلکی و سیارات در زمان‌های مختلف، اطلاعات بالارزشی از ستارگان در اختیار شما قرار می‌دهد که به نوع خود از هر اطلس ستاره‌ای موجود همچون **Sky**^{۲۰۰۰} نسبی دقیقه‌تر و کامل‌تر است.

کلیدواژه‌ها: نرم‌افزارها و برنامه‌های کاربردی نجوم، StarryNight، proplus، آسمان شب^۶

یکی از مشهور ترین نرم افزارهای آسمان نمایه همه ستاره شناسان از آماتور گرفته تا حرفه ای، با آن آشنایی دارند نرم افزار Starry Night یا «آسمان پرستاره» است که همچون گشته فضایی امکان سفر تا شعاع ۷۰۰ میلیون سال نوری را، در گستره گیتی، بدون پرداخت هیچ گونه هزینه ای به علاوه مندان آسمان شب می دهد

مقدمه

در فصل اول کتاب علوم زمین، پایه چهارم تجربی، به جایگاه زمین در فضای پرداخته شده است که برای تفهیم بهتر مطالب در بعضی از شهرها و مدارس، معلمان، این مهم را بازدیدی از آسمان نماها و افلال نمایانند.

اما به دلایلی همچون دسترسی نداشتن همگان به این امکانات و فشردگی ساعات تحصیلی پایه چهارم و عدم استقبال مدیران و فراگیران از بازدید، می‌توان با استفاده از نرم‌افزار نجومی و نمایش تصاویر متعدد کهکشان و اجرام سماوی و....، جذابیت کلاس را دوچندان کرد و خیلی از پرسش‌های فراگیران را در این زمینه پاسخ داد و حتی برای شرکت در المپیاد نجوم آنان را ترغیب و تشویق کرد. لذا در این مقاله سعی کرده‌ایم تا به معرفی و بررسی خلاصه‌ای از ویژگی‌های یکی از جدیدترین نسخه‌های برنامه Starry Night پردازیم.

معرفی نرم‌افزار

یکی از مشهورترین نرم‌افزارهای آسمان‌نما که همه ستاره‌شناسان، از آماتور گرفته تا حرفه‌ای، با آن آشنایی دارند نرم‌افزار Starry Night یا «آسمان پرستاره» است که همچون کشتنی فضایی امکان سفر تا شعاع ۷۰۰ میلیون سال نوری را، در گستره گیتی، بدون پرداخت هیچ‌گونه هزینه‌ای به علاقه‌مندان آسمان شب می‌دهد. این نرم‌افزار یکی از قدرتمندترین نرم‌افزارهای فضاشناسی است که شامل بیش از ۹۸۰۰۰ کهکشان و بیش از ۱۶ میلیون ستاره با اسم و مشخصات دقیق آن‌هاست و بهینه‌جازه می‌دهد که با انتخاب

موقعیت مجازی در محل مورد نظر قرار گیرد و رخدادهای فلکی را بررسی کند. امکانات گرافیکی و تصویری هیچ نرم‌افزاری به پای این نرم‌افزار نمی‌رسد. به همین دلیل در چند سال اخیر پر فروش‌ترین نرم‌افزار نجومی در دنیا بوده است. اولین نسخه این نرم‌افزار در سال ۱۹۹۷ به بازار آمد سه سال بعد نسخه «بک یارد» این نرم‌افزار برنده «مدال طلای بهترین انتخاب» پدر و مادران کانادایی شد. این افتخار نشان از توجه سازندگان نرم‌افزار به کودکان و نوجوانان دارد؛ کودکان و نوجوانانی که چه بسا در آینده‌ای نه چندان دور تبدیل به اخترشناسانی بزرگ خواهند شد.

در نسخه ۶/۲ این نرم‌افزار، توانمندی‌های جوش گرافیکی در کیفیت شبیه‌سازی آسمان و ماهواره‌های فضایی و تصاویر سه بعدی سیارات و اقمارشان، تصاویر زنده از سطح زمین و خورشید و ماه، دفترچه ماهانه رویدادهای نجومی، مأموریت‌های فضایی با قابلیت اتصال به تلسکوپ‌های نوین نسل LX ۲۰۰ وجود دارد.

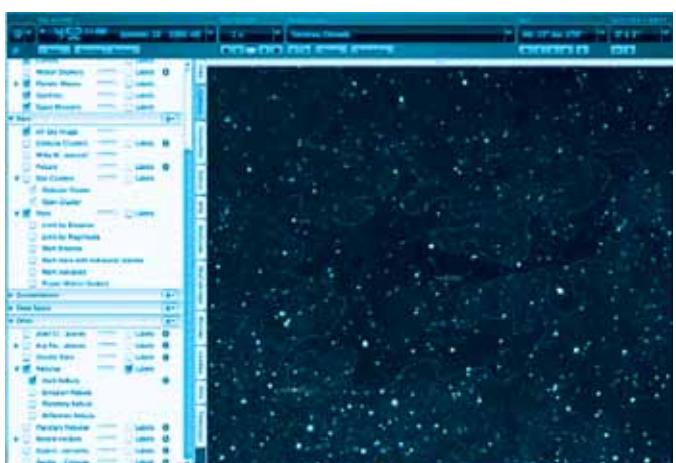
از جمله توانمندی‌های دیگر آن، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- واقع‌گرایی چشم‌گیر نسبت به آسمان دارد.
- در تمام عکس‌های آسمان یکپارچگی کامل دیده می‌شود.

- اعمال تغییرات دلخواه در آن آسان است.
- این نرم‌افزار، تجربه‌های رصدی شما را با اولین عکس‌های تمام رنگی از کل آسمان شب در محدوده قدر ۱۴-۱۵ بهبود می‌بخشد. به سرعت و به سادگی می‌توان در نمودار پویای هر تبرونگ-راسل گونه طیفی را دید.

- دارای نقشه‌های صور و بروج فلکی است.
- دارای نقشه‌های ۱۴۰۰ سحابی تاریک، تشعشعی، ستاره‌ای و بازتابی است.
- دارای اطلاعات موقعیت ۱۷۰۰ خوشه ستاره‌ای بازو کروی است.
- می‌توانید با استفاده از آن مسیر کاوشگرهای مأموریت فضایی مانند **ویسیجر** را بنال کنید.
- می‌توانید سوار بر سفینه **کاسینی** در مسیری به مقصد زحل از کنار مشتری عبور کنید.
- می‌توانید اجسام سده بعدی مانند سیارک‌هایی با اشکال نامنظم، ماهواره‌های ساخت بشر و اشیاء دیگر را به آن بیفزایید.
- در یافتن مکان‌های رصدی روی ماه و زمین نسبت به نسخه‌های قبلی آن، کارایی بهتری دارد.
- می‌توانید با استفاده از تقویم نجومی کامل برنامه، شامل قایع آینده، برای جلسات رصدی خود برنامه‌ریزی کنید.
- می‌توانید با استفاده از اتصال برخط (آنلاین) به ۵۰۰ میلیون ستاره، بیش از ۵۵ میلیون ستاره و یک میلیون کهکشان را گام‌گشته کنید.
- می‌توانید نقشه ستارگان تمام آسمان (۱۸۰ درجه) و در هر ناحیه از آن را چاپ کنید.
- می‌توانید به طور خودکار جدیدترین اطلاعات را در ارتباط با اکتشافات جدید و اطلاعات مداری ماهواره‌ها، دنباله‌دارها و سیارک‌ها دریافت کنید.
- در پایان برای بهره‌مندی بیشتر همکاران، به چند نرم‌افزار مفید دیگر در این زمینه اشاره می‌کنیم:

Winstars

آسمان نمایی که ظاهر آسمان را از هر جای کره زمین و در هر موقعیت زمانی نشان می‌دهد.

Xephem

نرم‌افزار آسمان‌نمای، شبیه‌ساز آسمان، نقشه ستارگان و چارت‌های آسمان.

Voyager

در این نرم‌افزار هفت طبقه آسمان را از هر جای

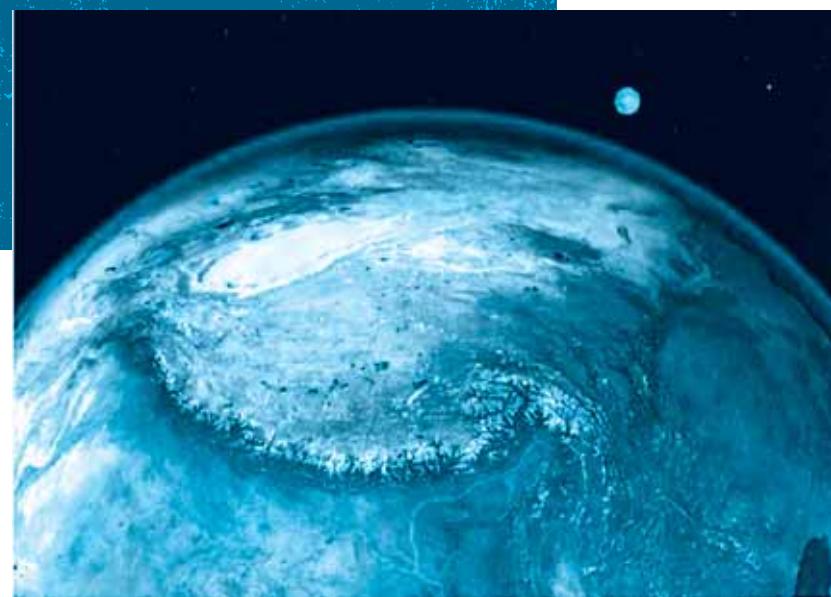
کره زمین یا خارج از منظومه شمسی در رایانه خودنمی‌بینید.

نرم‌افزار SkyAtlas

نرم‌افزاری است برای هرکسی که بخواهد بداند چگونه باید صور فلکی و دیگر اجرام فضایی مختلف از قبیل ستارگان، کهکشان‌ها، سحاب‌ها و سیاره‌ها را شناسایی کند.

نرم‌افزار SkyMap

نرم‌افزار افلاک‌نما با ویژگی‌های کنترل تلسکوپ به همراه نقشه کامل آسمان شب و ستارگان.

از ویژگی‌های
اصلی مجموعه
نرم‌افزارهای

Starry night

که در تمام
نسخه‌های یک امتیاز
ویژه به حساب
می‌آید این است
که

علاوه بر تصویر

صور فلکی

و سیارات در

زمان‌های مختلف،
اطلاعات بالرزشی
از ستارگان در
اختیار شما قرار

می‌دهد که به

نوع خود از هر

اطلس ستاره‌ای

موجود همچون

Sky ۲۰۰۰ نیز

دقیق‌تر و کامل‌تر

است

